

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa
Institut Latina & Graeca

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji

LATINSKI JEZIK

za

KLASIČNE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	28
--	----

II. Zadatci:

	12
--	----

Ukupni broj bodova:

	40
--	----

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

ZADAR

26. – 28. ožujka 2018.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Lucius Annaeus Seneca, *Ad Lucilium epistulae morales*, VII, 2-4

U pismu prijatelju Luciliju Seneka kritizira rimski način zabave opisujući nehumane i krvoločne predstave te upozorava na njihov štetan utjecaj.

Nihil vero tam damnosum bonis moribus quam in aliquo spectaculo desiderare. Tunc enim per voluptatem facilius vitia subrepunt. Quid me existimas dicere? Avarior redeo, ambitiosior, luxuriosior, immo vero crudelior et inhumanior, quia inter homines fui. Casu in meridianum spectaculum incidi lusus expectans et sales et aliquid laxamenti, quo hominum oculi ab humano cruore adquiescunt; contra est. Quicquid¹ ante pugnatum est, misericordia fuit. Nunc omissis nugis mera homicidia sunt. Nihil habent quo tegantur, ad ictum totis corporibus expositi numquam frustra manum mittunt². Hoc plerique ordinariis paribus³ et postulaticiis praeferunt. Quidni praeferant? Non galea, non scuto repellitur ferrum. Quo⁴ munimenta? Quo artes? Omnia ista mortis morae sunt. Mane leonibus et ursis homines, meridie spectatoribus suis obiciuntur. Interfectores interfecturis iubent⁵ obici et victorem in aliam detinent caedem. Exitus pugnantium mors est; ferro et igne res geritur. Haec fiunt, dum vacat harena.

KOMENTAR:

¹ **quicquid** = quidquid

² **mitto manum** - zamahivati rukom

³ **ordinariis paribus** sc. **gladiatorum**; **postulaticiis** sc. **gladiatoribus**

⁴ **quo** - čemu

⁵ **poredaj**: iubent interfectores obici interfecturis

maks. 28

[illegible]

II. ZADATCI

1. Promijeni broj sintagmi **totis corporibus** iz teksta (zadrži isti padež).

	maks. 1
--	---------

2. Napiši ostale stupnjeve priloga **facilius**.

	maks. 2
--	---------

3. Napiši kako se, s obzirom na sintaktičku ulogu, naziva ablativ **casu** iz teksta.

	maks. 1
--	---------

4. Oblik **redeo** prebaci u konjunktiv zadržavajući isto lice, broj i vrijeme.

	maks. 1
--	---------

5. Promijeni broj obliku **geritur** zadržavajući isto lice, vrijeme, način i stanje.

	maks. 1
--	---------

6. Imenuj konstrukciju iz teksta: **Quid me existimas dicere?**

	maks. 1
--	---------

7. Imenuj konstrukciju iz teksta: **omissis nugis**.

	maks. 1
--	---------

8. Napiši ostale participe istoga glagola u istom padežu, broju i rodu kao oblik **interfecturis** iz teksta.

	maks. 2
--	---------

9. Kojem razdoblju rimske književnosti pripada Seneka?

	maks. 1
--	---------

10. Kojem je caru Seneka bio učitelj?

	maks.1
--	--------

	maks.12
--	---------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Nihil vero tam damnosum bonis moribus	Ništa nije doista toliko štetno za dobro vladanje	1
quam in aliquo spectaculo desiderare.	koliko dangubiti na nekoj predstavi.	1
Tunc enim per voluptatem facilius vitia subrepunt.	Tada se, naime, kroz zabavu lakše prikradaju grijesi.	1
Quid me existimas dicere?	Što misliš da govorim?	1
Avarior redeo, ambitiosior, luxuriosior,	Vraćam se lakoumniji, častohlepniji, razuzdaniji	1
immo vero crudelior et inhumanior,	čak štoviše okrutniji i nečovječniji,	1
quia inter homines fui.	jer sam bio među ljudima.	1
Casu in meridianum spectaculum incidi	Slučajno sam upao na podnevnu predstavu	1
lulus expectans et sales et aliquid laxamenti,	očekujući igre i šale i nešto opuštanja,	1
quo hominum oculi ab humano cruore adquiescunt; contra est.	gdje/kojim se oči ljudi odmaraju od ljudske krvi; suprotno je.	1
Quicquid ante pugnatum est, misericordia fuit.	Štogod se prije borilo, bilo je milosrđe.	1
Nunc... mera homicidia sunt.	Sada...su čista ubojstva.	1
...omissis nugis...	...kad se zanemare sitnice...	1
Nihil habent quo tegantur,	Nemaju ništa čime se štite,	1
ad ictum totis corporibus expositi	izloženi su udarcu čitavim tijelima	1
numquam frustra manum mittunt.	nikada uzalud ne zamahuju rukom.	1
Hoc plerique ordinariis paribus et postulaticis praeferunt.	Većina ovo više cijeni od redovnih parova (gladijatora) i od naroda traženih (gladijatora).	1
Quidni praeferant?	Zašto da ne cijeni više?	1
Non galea, non scuto repellitur ferrum.	Ni kacigom niti štitom se ne odbija mač.	1
Quo munimenta? Quo artes?	Čemu zaštita? Čemu vještine?	1
Omnia ista mortis morae sunt.	Sve su to odgađanja smrti.	1
Mane leonibus et ursis homines...obiciuntur.	Ujutro se ljudi bacaju pred lavove i medvjede	1
meridie spectatoribus suis ...	u podne pred svoje gledatelje...	1
Interfectores interfecturis iubent obici	Zapovijedaju da se ubojice bace pred one koji će ubijati	1
et victorem in aliam detinent caedem.	i pobjednika zadržavaju za drugo krvoproliće.	1
Exitus pugnantium mors est,	Sudbina onih koji se bore je smrt,	1
ferro et igne res geritur.	stvar se obavlja ognjem i mačem.	1
Haec fiunt, dum vacat harena.	Ovo se događa, dok se (ne) isprazni arena.	1

Prijevod: 28

Zadatci: 12

II. ZADATCI

1. toto corpore	1
2. facile, facillime	2
3. ablativ načina (ablativus modi)	1
4. redeam	1
5. geruntur	1
6. akuzativ s infinitivom	1
7. ablativ apsolutni	1
8. interficientibus, interfectis	2
9. Srebrnom razdoblju.	1
10. Neronu.	1

Ukupno: 40